

Inv. nr. 17/2016

ET EKSEMPLAR AF MANSUR IBN ILYAS' TASHRIH-I MANSURI (25 HÅNDSKREVNE BLADE + 10 TRYKTE). FØRSTE VISTE BLAD: FOL. 11R, MENNESKET SET BAGFRA

IRAN; RAJAB 1048 H = NOVEMBER/DECEMBER 1638

HVERT BLAD CA. H: 30; B: 18,8 CM

Teksten til "Mansurs Anatomi" er oprindeligt skrevet af den persiske læge Mansur ibn Muhammad ibn Ahmad ibn Yusuf ibn Ilyas i 1396. Det er det første anatomiske værk i den islamiske verden til at skildre mennesket i sin helhed frem for enkelte dele, og det bygger i det store og hele på den græske læge Galens arbejder.

Mansurs skrift, hvoraf den ældste eksisterende eksemplar er fra 1412, er kopieret helt op i det 19. århundrede. Illustrationerne, hvoraf den der viser skelettet mangler her, er stort set uforandrede gennem tiden. De er yderst skematiske og må nærmest betegnes som forklarende diagrammer.

At de persiske læger har interesseret sig for europæernes mere naturalistiske gengivelser af menneskekroppen dokumenteres af 10 sider fra det anatomiske atlas "Toutes Les Oeuvres De Me André Du Laurens", udgivet i Paris 1621. Disse blev indsat i manuskriptet og var ifølge en persisk indskrift en gave til shah Sulayman fra en europæisk ambassadør i 1680. Shahan skulle ligeledes have ladet teksten oversætte.

Fol. 12v, Menneskets muskler

Fol. 16r, Menneskets indvolde og vener

Fol. 18r, Menneskets indvolde og arterier

Fol. 25r, En kvindes indvolde med livmoder og et foster

Fol. 34v, ”La Deuxieme Table Des Muscles” fra Laurens

Publiceret i:

Fol. 18r - Kjeld von Folsach, Joachim Meyer: *Menneskefiguren i islamisk kunst: folk, fyrster og hellige mænd*, Davids Samling, København 2017, kat.nr. 20;